

CATALUNYA RELIGIÓ

VERSIÓ EN PAPER | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT

DIVENDRES 26 D'OCTUBRE DEL 2018 | Número 13

PÀG. 3 | ELOI ARAN

L'home que cercava l'ordre

PÀG. 5 | EDUARD REY

J.R.R. Tolkien i C.S. Lewis

PÀG. 12 | JOSEP SUREDA

"Col·laboreu amb qui vingui després"

PÀG. 15 | ACOLLIDA

La parròquia Abraham de Barcelona cedeix espais per a l'acollida de migrants

PÀG. 18 | CLARISSES DE REUS

"La recerca dels joves és un estímul per a la vida religiosa"

PÀG. 20 | POLÍTICA

Joan Rigol: "La democràcia és un projecte de convivència"

L'arquebisbat de Barcelona, ben tranquil sobre les seves immatriculacions | PÀG. 9

PÒRTIC

És elogiable la transparència de l'arquebisbat de Barcelona explicant amb quins criteris ha gestionat les immatriculacions dels seus immobles. Com és envejable la capacitat de mossèn Matabosch d'explicar-ho de forma didàctica i planera. És desesperant veure com, malgrat això, alguns mitjans recullen el tema ancorats d'estereotips rancis sobre l'Església. Com seria de desitjar que totes les diòcesis catalanes afrontessin aquest tema amb una estratègia comunicativa conjunta.

SUMARI

3 Panoràmica

L'home que cercava l'ordre, per Eloi Aran
J.R.R. Tolkien i C.S. Lewis, per Eduard Rey

9-24 Actualitat

L'arquebisbat de Barcelona, ben tranquil sobre les seves immatriculacions
Josep Sureda: "Col·laboreu amb qui vingui després"
La parròquia Abraham de Barcelona cedeix espais per a l'acollida de migrants
Teresa Pujal: "La recerca dels joves és un estímul per a la vida religiosa"
Joan Rigol: "La democràcia és un projecte de convivència"

25 Recull de premsa

Sínode de joves - Ruta ignasiana - Refugiats a Andorra

26 Agenda

Música sobre els orígens - Raimon Pannikar - La dona a l'islam

27 La setmana a les xarxes

L'home que cercava l'ordre:

Per Eloi Aran
a Betel. Arquitectura, Art i Religió

Val a dir que hi ha un estrany lligam entre **Enric Comas sj**, que va defallir el passat 4 de setembre, i el llegat d'**Antoni Gaudí**, ja que entre els llibres que ha deixat n'hi ha un de les set obres que l'**Isidre Puig Boada** va projectar pel Bisbat d'Urgell i que en la revista "Arquitectura 63", on va publicar la seva visió sobre l'arquitectura religiosa moderna, també hi ha un article on apareixen obres d'en **Jordi Bonet i Armengol**, que també ens acompanya avui i amb qui l'Enric tenia relació també per la seva tasca pastoral: els Minyons Escoltes.

L'Enric va néixer el 1924 a Barcelona. Va ingressar com a "vocación tardía" un cop va acabar els estudis d'arquitectura, l'any 1950, al noviciat de Veruela (Saragossa), sent ordenat el 1962 a Sant Cugat del Va-

llés. Va ser d'aquella generació de jesuïtes que van entendre la vida laboral com una missió, quan les ordes religioses encara es podien permetre el "luxe" d'enviar en missió als seus membres en llocs no institucionals, ja fos en el camp de l'arquitectura, al despatx de T-50, o com consiliari dels Minyons Escoltes.

Diuen que a la seva taula de dibuix hi va posar la següent frase: "Serva ordinem et ordo servavit te". Una citació monàstica que vindria a indicar "guarda l'ordre i l'ordre et guardarà a tu". Per l'Enric l'arquitectura era ordre, de la mateixa manera que els Exercicis Espirituals de Sant Ignasi també cercaven ordenar la pròpia vida a Major Glòria de Déu. Potser aquesta era la necessitat vital d'un "quixot del segle xx" com ho va

ser l'Enric. Un home d'aquells d'una peça, de pedra picada. Diuen que, quan va estar a Bolívia, la gent comentava "El padresíto no está enojado, el padresíto es así", en referència al seu fort caràcter i la seva manera de fer tan expeditiva i minuciosa.

Vàrem tenir la sort de poder comptar encara amb una xerrada seva dins de les sessions del present Seminari de Patrimoni Sacre. En aquella ocasió, el febrer de 2016, tractàvem la recepció del Concili Vaticà II, especialment la Sacrosanctum Concilium,

en l'arquitectura contemporània. Per aquelles dates la seva obra principal, i també la nineta dels seus ulls, l'església del Col·legi Claver, ja havia rebut la distinció del DOCO-MOMO. D'aquella obra en va sorgir el seu llenguatge posterior que l'identifica: l'altar com a centre generador de l'espai litúrgic. Durant la sessió em va sorprendre descobrir un Enric molt pacificat i, estranyament, molt humil. Com qui va encarnant aquella frase de la Contemplació per Assolir l'Amor de **Sant Ignasi** "Vós m'ho heu donat, a Vós, Senyor, ho torno".

Resten les seves obres i qui vulgui gaudir-les o interpretar-les, juntament amb un gran sentiment d'agraïment. Agraïment a l'Enric, agraïment a la Companyia de Jesús i, en definitiva, agraïment a la passió de la seva vida, que va ser Jesucrist.

ELOI ARAN | [LLEGIR AL WEB](#)

Intervenció en el marc de la quinzena sessió del Seminari Intern de Patrimoni Sacre de la Fundació Joan Maragall.

J.R.R. Tolkien i C.S. Lewis

Per **Eduard Rey**
a Catalunya Franciscana

Parlo en aquesta xerrada de dos autors que m'han acompanyat des d'adolescent. Crec que primer vaig llegir l'autobiografia de Lewis, *Cautivado por la alegría*. Més endavant, quan estudiava el COU, em va caure a les mans *El Senyor dels anells*, a través d'un amic del col·legi. Vaig quedar tan enganxat que me'l portava a classe i el llegia dissimuladament mentre els professors explicaven. Durant el noviciat vaig tornar a Lewis, però aquesta vegada amb les *Cartas del diablo a su sobrino*. Presentaré els dos personatges, la relació que van mantenir, les influències comuns i el desacord bàsic que van mantenir sobre la manera d'escriure ficció. (...)

Tolkien va néixer a Sudàfrica el 1892, quan era colònia anglesa. Als cinc anys es va posar malalt i la família va decidir tornar a An-

glaterra, cosa que la mare amb els dos fills va realitzar, però no el pare, que es va quedar per acabar de tancar uns negocis i va morir inesperadament. La mare de Tolkien era de família protestant, però es va convertir al catolicisme, i això va marcar profundament la vida dels seus fills ja que, en morir deixant-los encara menors els va confiar a un sacerdot, un pare felipó de l'Oratori de Birmingham, fundat pel beat **John Henry Newman**. Aquest pare felipó no es va portar pròpiament els dos germans a viure amb ell, sinó que els va deixar a casa d'uns oncles, però sempre en va fer el seguiment, i cada any se'ls enduia de vacances. Tolkien quedarà molt unit a la fe catòlica, i al darrere d'això hi ha l'experiència molt forta de conversió de la mare i l'exemple d'aquest sacerdot que es va ocupar d'ell.

És curiosa la història del seu festeig i casament. Va conèixer la seva dona, **Edith Mary Bratt**, quan tenia setze anys, i llavors la majori ad'edat era als 21. Com que ella era protestant, el felipó li va prohibir terminantment de veure's, escriure's o de tenir cap contacte. I així van passar cinc anys. Però el dia que en va fer vint-i-un l'anà a trobar. Ella era una mica més gran que ell, i ja estava compromesa amb un altre, però va decidir trencar el seu compromís, convertir-se al catolicisme i casar-se amb ell. Tolkien va ser professor a Oxford, especialista en Literatura Anglesa amb una dedicació especial al temps anterior a l'invasió normanda del segle XI.

Lewis va néixer sis anys després que Tolkien, el 1898, a Irlanda. També se li va morir la mare de petit, i aquest fet li va marcar la vida. Va quedar amb el pare i un germà. La seva era una família anglicana, però sense massa vivència religiosa i, per tant, a l'adolescència es tornà agnòstic en un procés pràcticament natural. Es converteix al cristianisme quan és ja professor a Oxford de Literatura Medieval i del Renaixement. Coneixia el grec clàssic perfectament, la

literatura grega antiga, Plató... Ell explica que llegia el grec clàssic com l'anglès, sense necessitat de traduir. En la seva conversió intervingué el propi Tolkien, una de les persones cristianes que ell troba a Oxford i l'impacten. Lewis dirà que Tolkien era el tipus de persona de qui sempre li havien dit que calia desconfiar, per catòlic i per filòleg.

Lewis es casa de gran amb **Joy Davidman**, una escriptora nordamericana divorciada que es va interessar pels seus llibres. Es casen quan ella comença a estar malalta, i serà un matrimoni curt, amb un enamorament intens però molt breu, perquè ella mor d'un càncer al cap de poc d'haver-se casat. Lewis mor pocs anys després, el 1963. El fill del matrimoni anterior d'ella serà, d'alguna manera, l'hereu de Lewis, perquè ell no havia tingut fills propis.

A les dècades dels anys 1930 i 1940, Lewis i Tolkien són l'ànima d'un grup que es diu «The Inklings». Es tracta d'un grup de literats i de professors de la Universitat que es troben normalment dues vegades a la setmana, alternant les estances de Lewis i un pub d'Oxford. En el grup hi havia també un

altre escriptor, **Charles Williams**. Lewis i Tolkien van ser l'ànima dels «Inklings», els qui van ser-hi sempre entre altres que van anar i venint. L'activitat del grup consistia en compartir lectures tant de literatura anglesa com de les coses que els membres anaven escrivint. A Tolkien li van preguntar si Lewis havia influït en la seva obra, i ell va respondre: «No, però ha estat un dels que m'ha encoratjat més», perquè compartien els escrits i Lewis l'animava a publicar-los.

Algunes influències compartides

Entre les influències compartides de Tolkien i Lewis podríem esmentar primer lloc la fe cristiana, catòlica en un i anglicana en l'altre. Tot i així, Lewis té una aspiració, d'alguna manera, a tenir una fe que sigui aplicable a totes les branques cristianes, que no sigui exclusivament anglicana.

També compartien l'interès o la fascinació pel món de la mitologia i l'èpica germàniques. Tolkien dedicarà un estudi al poema «Beowulf», un escrit èpic dels segle VIII, escrit en anglès antic, però ambientat a Dinamarca i emparentat molt directament amb el món mitològic germànic. Lewis,

per la seva banda, va passar d'adolescent i jove un aèpoca de profunda fascinació per la mitologia del nord d'Europa, les «eddes» i les «sagues» islandeses, que són el substrat també d'òperes de **Wagner** com la tetralogia de *L'anell del Nibelung*. És un món dedracs, de nans, de gegants, d'elfs... Tots aquests personatges vénen d'aquest món mitològic germànic. La narració de la mitologia germànica és molt potent, té molta força. El símbol de l'anell connecta *L'anell del Nibelung* de Wagner amb *El senyor dels anells* de Tolkien a través de la figura de l'anell on es concentra tot el poder i pel qual cal renunciar a l'amor. També l'espasa trencada que es torna a forjar connecta les dues obres. (...)

Al·legoria o aplicabilitat: el punt de desacord

Entre Tolkien i Lewis hi havia una discussió. Lewis era un entusiasta dels llibres de Tolkien, però Tolkien no ho era dels llibres del Lewis, especialment els de fantasia com *Les Cròniques de Narnia*. Hi ha una diferència de plantejament. L'objectiu de Lewis sempre és exposar i defensar la fe cristiana. En això s'assembla al nostre **Ramon Llull**, que podia escriure filosofia, te-

ologia, una novel·la, una poesia, fantasia... qualsevol cosa, mentre li servís al seu objectiu de convèncer de la fe. També Lewis pot fer una novel·la, pot escriure fantasia, pot escriure coses de nivell filosòfic, però l'objectiu (deixant de banda les obres més acadèmiques), sempre és exposar la fe cristiana i defensar-la. Per això utilitza el que Tolkien qualifica d'al·legoria. Per exemple, a *Les Cròniques de Nàrnia*, el lleó **Àslan** és molt descaradament imatge de **Jesús**, fa tot el recorregut de Jesús des de Nadal fins al Calvari i la Pasqua.

Tolkien en això és molt diferent. Ell crea una narració pel plaer de crear-la. Quan li preguntin si *El Senyor dels anells* és un llibre catòlic, ell dirà que sí perquè ell ho és, i el llibre porta la seva empremta. Però la seva idea no és parlar de la fe, ni menys encara transmetre-la. Hi ha un rerefons cristià, mai explícit, perquè és el seu context vital, però ell crea una narració pel plaer de crear-la, fins i tot sense pensar en publicar-la, al principi. Escribia per a ell, per als seus fills i per als seus amics. I seran aquests amics, Lewis entre ells, els qui el van empenyent a publicar el que ha escrit.

Ell crea un món i, fins i tot, inventa llengües. Tolkien gaudeix d'aquest món que crea i segurament això és el que li dona l'encant, que hagi estat creat pel sol gust de fer-ho. Tolkien no nega la possibilitat d'allò que ell anomena «aplicabilitat». Algú, per exemple, li deia que *El senyor dels anells*

era una representació figurada de la Segona Guerra Mundial. Efectivament, en la novel·la l'oest és el món lliure amenaçat per un est de caire totalitari. Tolkien responia que no negava que el que estava vivint el seu país en la guerra hagués pogut influir en el llibre, però en tot cas no era aquesta la intenció. La literatura pot tenir aplicacions, fins i tot múltiples, però no està escrita pensant en aquestes aplicacions.

Aquesta va ser una mica la dissensió entre ells dos, i això fa que a Lewis li agradi el que fa Tolkien i l'animi a publicar-ho, però a Tolkien no li acaba d'agradar el que escriu Lewis, especialment *Les Cròniques de Nàrnia*. Tolkien té dubtes que això funcioni, perquè la idea de Lewis és que a un jove, llegint els seus llibres, li agradi el lleó Aslan, un dia descobreixi que en realitat s'està parlant de Jesús, i per aquí pugui arribar

a la fe. Funciona això? Tolkien creia que no, que més valia parlar explícitament de Jesús quan corresponia i a l'hora de fer literatura, fer-la simplement per gust. També és veritat que *Les Cròniques de Nàrnia*, com a literatura juvenil, tenen consistència pròpia, fins i tot si prescindim de l'al·legoria que constantment tenen al darrere.

EDUARD REY | [LLEGIR AL WEB](#)

L'arquebisbat de Barcelona, ben tranquil sobre les seves immatriculacions

L'arquebisbat de Barcelona dorm ben tranquil pel que fa al procés que ha seguit els darrers anys immatriculants diversos immobles que fins ara no estaven inscrits al Registre de la Propietat. En concret entre 1998 i 2014 va realitzar 51 immatriculacions, la majoria corresponents a temples que

clarament havia posseït de manera pacífica i pública durant segles.

Els exemples són la Catedral de Barcelona, les basíliques de la Mercè, de Santa Maria del Mar, del Pi i dels màrtirs Sants Just i Pastor, o la mateixa seu del bisbat.

Aquest dimecres ho han explicat en una concorreguda trobada amb periodistes. **Antoni Matabosch**, delegat d'economia de l'arquebisbat del 2005 fins fa pocs mesos, ha explicat en detall el procés.

137 anys sense registrar però en propietat

Hi ha dos punts de l'argumentari diferents. Un és el tema del procés seguit per tots els bisbats de l'Estat per registrar les seves propietats que ja s'ha explicat diverses vegades. La propietat privada d'immobles ha existit des de fa segles; però fins al 1861 no es crea el Registre de la Propietat. En aquell moment, per facilitar el procés, l'administració decideix que els temples de culte quedin fora del registre. Tot i ser-ne propietaris, l'església no registra cap dels seus béns històrics. Només es van anar registrant al llarg dels anys els temples de nova construcció o altres tipus de propietats que reben o adquireixen les parròquies i els bisbats.

Des de 1861, passen governs liberals i conservadors, dues repúbliques i dues dictadures i diverses dècades de democràcia constitucional i ningú modifica aquest ordenament. 137 anys fins que el govern

Aznar decideix que els temples també es puguin registrar. Per fer-ho s'habilita l'Església a poder immatricular per certificació; és a dir, que l'Església certifica la seva propietat amb els documents que té disponibles i un registrador de la propietat valida que la inscripció és legítima i que no hi ha cap altra demanda sobre la mateixa possessió. Aquest procés es va tancar el 2015. Per tant, tot i que ara el Govern espanyol es planteja revisar-la, també va estar vigent durant els anys del govern **Zapatero**.

En aquest punt, Matabosch ha remarcat especialment que "inscriure en el registre no vol dir adquirir la propietat". La propietat ja existia i s'ha hagut de demostrar davant del registre, que el primer que ha de comprovar és que no hi ha cap altre propietari.

Immatricular no vol dir adquirir, sinó registrar per primera vegada una propietat. Per això, Matabosch ha insistit en el fet que "que hàgim immatriculat molt, no vol que hàgim robat molt". Per exemple, la seu de l'arquebisbat de Barcelona -tot i que no estava registrada, ningú dubtava que fos del bisbat-, s'ha immatriculat amb un contracte de compra datat de l'any 1078.

51 immatriculacions

L'altre punt és el que ha fet concretament l'arquebisbat de Barcelona. En aquest cas el nombre total d'immatriculacions són menys de les que es podria suposar, sobretot perquè el territori és principalment zona urbana.

En total han estat 51 immatriculacions que inclouen 133 immobles. Això és perquè en molts casos les esglésies inclouen solars o edificis annexes com la rectoria que s'inscriuen com a propietats separades. "És com registrar el pis i el pàrquing, és una compra en el mateix edifici però dues propietats diferents", ha posat com a exemple Matabosch.

A més de les principals esglésies del centre de la ciutat, en la llista també hi ha algunes parròquies històriques de barris com Sant Joan i Santa Maria de Gràcia, Sant Miquel del Port, Santa Maria de Sants, Santa Maria del Taulat o Sant Vicenç de Sarrià. També hi ha les parròquies principals d'altres poblacions com Santa Maria de Badalona, Santa Maria de Cornellà, Sant Josep de Mataró o les de Sant Isidre, Sant Joan Evangelista i Santa Eulàlia de l'Hospitalet de Llobregat.

Només deu de les immatriculacions que s'han fet al territori de l'arquebisbat de Barcelona afecten propietats rurals. Són ermites del Maresme de les quals el bisbat ha pogut demostrar la propietat. Però en altres 16 casos s'ha preferit no immatricular propietats on podia haver-hi dubtes, tot i l'ús secular que en feia l'Església.

Matabosch ha explicat que "s'ha prioritzat l'ús per sobre de la propietat" i s'ha acordat amb els propietaris de la finca poder-hi accedir i celebrar el culte en festes senyalades.

L'Església ens roba

Des de l'arquebisbat de Barcelona **insisteixen** que per a totes les propietats que s'han inscrit han seguit un procés de documentació exhaustiu. Per això, durant els anys que ha durat el procés s'ha consultat el cadastre, l'arxiu diocesà, arxius municipals i altres fonts històriques. També hi ha com a font documental l'inventari que van fer l'Estat espanyol i la Santa Seu el 1861 per definir les propietats de l'Església després de les amortitzacions de 1835 i 1851.

En la trobada amb la premsa, ha aparegut el dubte sobre què havien fet altres bisbats

i si havien seguit un procés tan meticulós, especialment en el cas **denunciat per Unió de Pagesos** a Vic. Una resposta que l'arquebisbat de Barcelona no pot donar; però creu que s'han seguit els mateixos criteris.

També s'ha plantejat la idea que s'ha estès aquests mesos assegurant que amb aquest sistema l'Església s'ha apropiat de propietats que eren de tots. Matabosch ha discutit clarament aquest concepte: "De qui ha de ser propietat un temple si no és propietat de l'Església? És més del poble perquè sigui de l'Ajuntament?". La pregunta que també ha fet és si els temples catòlics han de dependre, per exemple, de l'alcalde de Barcelona o del de Badalona.

També ha remarcat que els temples els han mantingut col·lectivament les comunitats cristianes i que avui qui els obren i els hi donen vida són les mateixes comunitats. "L'Església són les comunitats cristianes,

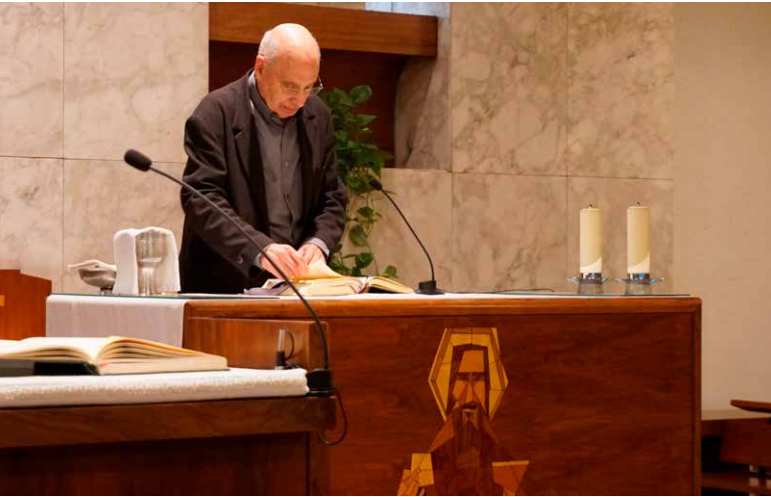
no són propietats personals d'un bisbe o d'un rector", ha afegit.

En aquest sentit també ha insistit que "els béns de l'Església són béns de domini privat al servei de tots". En canvi, Matabosch ha aclarit que els béns de domini públic són els rius, les costes o els carrers, que no poden **registrar-se** com a propietat de ningú. Però un immoble no és mai de domini públic, sempre té un propietari, sigui una administració, una entitat o un particular.

Finalment Matabosch ha aclarit que si bé per motius històrics hi ha hagut un procediment extraordinari amb el sistema d'immatricular per certificació, "els temples els haguéssim inscrit igual sense aquest procediment extraordinari". De fet, encara es pot fer avui com qualsevol propietari que tingui documentació d'una propietat no registrada o que pugui demostrar el seu ús pacífic i sense cap reclamació durant trenta anys.

Sembla doncs que l'Església no ha robat res. Alhora, qualsevol propietari que cregui que s'ha immatriculat un bé que li correspon pot reclamar-lo. En el seu moment el **bisbat de Vic** i ara també Barcelona asseguren que no tenen cap inconvenient a estudiar qualsevol reclamació legítima: "Si ens hem equivocat, parlem-ne". Tampoc s'ha **amagat** res perquè quan es registra una propietat ningú està obligat a donar-hi publicitat. A més, queda anotat en un registre de domini públic que tothom pot consultar. Les dades que es demanen a l'Església estan, ara sí de manera oficial, en un registre públic.

"Parturient montes, nascetur ridiculus mus", és la conclusió de Matabosch sobre aquesta polèmica. Pariran les muntanyes i en naixerà un esquifit ratolí.

Josep Sureda: “Col·laboreu amb qui vingui després”

Si aneu a l'església del Cor de Maria de Girona trobareu el claretià Josep Sureda Camps. Avui s'encarrega del culte d'aquest temple. Amb 78 anys, hi predica i administra els sacraments de l'eucaristia i la reconciliació. És un home de cultura, treballador, obedient i discret. En el dia de la festivitat de Sant Antoni Maria Claret proposem aquest testimoni que se suma a la **'Sèrie dels ex'**. Un exemple més de religiosos i religioses que sempre estan disponibles.

Home d'estudi, responsable i ordenat, revisant el seu itinerari s'adona que ha canviat molt sovint de comunitat. Un fet que, a banda de la disponibilitat, també demana capacitat d'adaptació. “He tingut ocasió de servir i sempre he mirat de fer les coses tan bé com he sabut”. L'obediència la vincula amb el sentit del deure, de complir allò que se li ha encomanat: “He fet el que m'han dit; però no soc cap heroi”. De tarannà tran-

quil, es defineix per “un caràcter no explosiu” i explica com el veuen els altres: “Tinc fama de taxatiu i sever, d'inflexible; és una bona mala fama, perquè no és veritat”. En l'àmbit docent ha impartit literatura, ciències, matemàtiques “i el que convingués”, apunta.

Nascut a Sils l'any 1940, és el petit de cinc germans. Entra molt jove al seminari de Cervera, amb 11 anys. Recorda que “mai havia fet un viatge en tren tan lluny”. La qüestió és que “volia ser predicador”, relata. Per què? “Els predicadors missioners del Cor de Maria de Girona venien sovint a Sils, també els franciscans de la Bisbal i alguna vegada també algun dominic”. La prèdica dels claretians el va entusiasmar i cap a Cervera falta gent.

“Jo marxava per no tornar mai més”, apunta. Al seminari hi passa tres anys. Després

en fa dos més a Barbastre, per fer el Batxillerat, i entra al noviciat. En aquell moment reconeix que “no sabia res de la vida religiosa”. Amb 17 anys fa els vots temporals. Un temps de discerniment per valorar si l’ha encertat o no amb la vocació. La decisió implica en bona part un abans i un després. “No sé si he passat la joventut: m’he trobat adolescent passant de seguida a adult”, diu Sureda. I suggereix un pensament sobre aquell moment: “Teníem uns ideals; però érem una mica inconscients”.

Conèixer i estimar l’Església

El 1961 arriba a Roma a estudiar Teologia. Hi passa cinc anys. Amb 25 és ordenat sacerdot. “Era temps del Concili Vaticà II, un temps de privilegi”. Viu “molt intensament” la mort de Joan XXIII i l’elecció de Pau VI. “El temps a Roma em va ajudar a conèixer i estimar l’Església”, explica. Aquesta vivència la facilita els estudis al seminari internacional i “l’ambient, les possibilitats i la perspectiva d’universalitat”.

Ho compara amb “el tancament que es vivia a l’Espanya franquista, que també afectava el món religiós”. Però el claretià Josep

Sureda es considera una persona curiosa, interessada per totes les coses. “Soc molt eclèctic, tot m’ha agradat i a la pràctica m’ha aprofitat tot”. A Roma també dedica hores a llegir literatura clàssica europea. I li agrada. Treu profit de les obres en llengües originals que té a l’abast a la biblioteca. Com per exemple, els tres volums de ‘Cristianisme i religió del segle XX’. “He gaudit molt d’aquell treball intel·lectual, d’un cert saber bohemí”, diu.

De Roma se’n va al Seminari de Solsona. Eren una seixantena de seminaristes. Allí imparteix classes de llatí. Amb 28 anys comença una època molt intensa de la seva vida. Té un peu a Sallent -on l’envien com a superior de la comunitat i director de l’escola- i un altre peu a Barcelona, per completar els estudis que necessita per donar classes.

L’encàrrec que rep a Sallent es correspon amb “el que avui en diem un any de pastoral”. Un temps en què la congregació empeny al religiós a “prendre contacte amb la gent de fora del seminari”. En recorda la relació amb els pares dels nens de l’escola

i la vida en comunitat. “Va ser una bona experiència personal”. A Sallent fa classes d’història i de literatura.

Estudia Geologia a la Universitat de Barcelona, mentre treballa de professor i secretari del Col·legi Claret de Barcelona. Fa els tres anys que li queden per llicenciar-se en Filosofia. Estudia de nit. De dia, fa de professor a l’EGB, a BUP i filosofia a COU. Del 1973 al 1979 exerceix de director de l’escola. Fins que l’envien a Valls. Al Col·legi Claret de Valls fa de cap d’estudis, administrador i professor de matemàtiques, ciències naturals, de religió i de filosofia. Hi passa deu anys exercint la docència. Llavors, se celebra el capítol provincial dels claretians i li toca assumir noves responsabilitats.

“Col·laboreu amb qui vingui després”

El 1989 és elegit superior provincial dels missioners claretians de Catalunya. “Una cosa anecdòtica”, apunta Sureda. El mandat durant tres anys i se’n torna cap a Valls, com a director de l’escola. En aquest anar i venir entre comunitats, quan marxava d’un lloc sempre feia la mateixa petició a les persones amb qui havia treballat: “Col·

laboreu amb qui vingui després de mi tal com ho heu fet amb mi”.

A Valls s’hi està fins el 1997, quan de Roma el criden per assistir al capítol general. El claretià **Aquilino Bocos**, superior general d’aquell moment, l’escull administrador de la congregació en l’àmbit internacional. I comença un temps en què viatja i té l’oportunitat de conèixer Espanya, França, Itàlia, Alemanya, Àustria, a Rússia i la Sibèria, Filipines, Costa d’Ivori, Nigèria, Camerun, l’Índia i Sri Lanka. “Un privilegi que no és que em fes il·lusió però que em va donar ocasió de conèixer molts llocs”, apunta.

Més endavant, nomenat conseller general, amplia el quilometratge amb estades a Indonèsia, Corea, Japó i Taiwan. Després d’aquests sis anys de voltar, de tornada a Catalunya el fan responsable de l’Esportiu Claret. “Una estructura que havia fet fer el temps que vaig ser director del col·legi”. Al cap de dos anys se’n torna a Roma per col·laborar amb el nou ecònom general.

“No em doni raons”

Fins que el 2010 fa 70 anys i explica al superior general, llavors **Josep Maria Abella**, la necessitat de tornar. A Catalunya aterra a Vic i s’encarrega de la Casa d’Espiritualitat. Però sobtadament, el provincial, **Ricard Costa-Jussà**, li demana que faci de rector de la parròquia Sant Antoni M. Claret Lleida. Sureda demana ser-ne el vicari. “No tenia cap experiència de portar una parròquia”.

En poc més d’un any, l’agost de 2017, se li planteja de nou un canvi. Ha d’anar a Girona i fer-se càrrec de l’església del Cor de Maria i com a superior de la comunitat. “No em doni raons, no pateixi”, li diu al pare provincial. “Si haig d’anar-hi, hi vaig”. Molt conscient de les dificultats que implica organitzar la vida religiosa, no dubta ni un moment.

En aquest vídeo Josep Sureda explica com és per dins l’església del Cor de Maria. Va ser remodelada a la dècada dels vuitanta de la mà de l’artista gironí Domènec Fita.

També parla de quina tasca tenen encomanada per aquest temple els missioners claretians:

Els trenta anys que ha tingut un peu a les escoles, els ha viscut des de la vocació com a claretià: “Sempre m’ha interessat la pastoral”. Per això, conclou: “No soc només un mestre, soc missioner”.

La parròquia Abraham de Barcelona cedeix espais per a l'acollida de migrants

Les Olimpíades de Barcelona l'any 1992 van promoure la construcció de la parròquia Abraham de Barcelona, ubicada on finalitza la Vila Olímpica i comença el barri del Poblenou. Va esdevenir així centre interreligiós durant la celebració, acollint catòlics, protestants, budistes, musulmans o jueus. Vint-i-cinc anys més tard, la parròquia torna a esdevenir parròquia d'acollida cedint un edifici annex de la seva propietat per a l'acollida de migrants temporals.

Des de la seva construcció, fa enguany vint-i-cinc anys, la parròquia Abraham ha comptat amb un edifici annex que quasi sempre ha estat en desús. Tret d'una època en què els espais els van fer servir monjos de Taizé per a una trobada i d'altres petites coses, mai ha estat a ple funcionament. Des de la parròquia, però, sempre han tingut

el neguit de donar-li un bon ús a aquells espais, i malgrat els esforços i la crida que s'ha fet, tots aquests anys els espais mai s'havien arribat a ocupar, fins ara.

Responent a una necessitat

El mes de juliol, coincidint amb el flux migratori que es viu a la ciutat de Barcelona i a Catalunya en general, Càritas es posa en contacte amb la parròquia Abraham. Com la institució religiosa ja coneixia els espais i l'interés de donar-li un bon ús, demanen al Consell Parroquial si poden enviar gent de la Generalitat interessada en trobar un espai per acollir temporalment gent migrada. La parròquia s'hi llança de cap.

Es formalitza un acord entre la Generalitat i Càritas que fa d'enllaç amb la parròquia Abraham. Des de la Generalitat el projecte

es delega a la Fundació Cepaim, experta en la gestió de la migració i que treballa per la inclusió de persones vulnerables. I s'engeguen les obres de millora.

“Ens trobem actualment en el nivell base”, explica **Josep Folguera**, membre del Consell Parroquial de la parròquia Abraham de Barcelona. “Nosaltres no entrarem en la part d'atenció i pedagogia d'aquestes persones sinó que cedirem l'espai físic de l'acollida”. Es tracta de la cessió de tres plantes de l'edifici annex, que ja s'han començat a condicionar per poder acollir fins a una cinquantena llarga de persones.

Una planta baixa, a peu de carrer, que compartirà amb unes sales compartides pel projecte i la parròquia. Com són sales que no s'omplen a totes hores només coordinant horaris serà possible compartir-les. I exclusivament per al projecte d'acollida seran les tres plantes superiors. Una primera planta on hi haurà espais comuns, com la cuina i la zona de menjador, i dues plantes més superiors que es destinaran a habitacions amb lavabo privat. Seran habitacions amb capacitat per a unes 4 o 6 persones si convé.

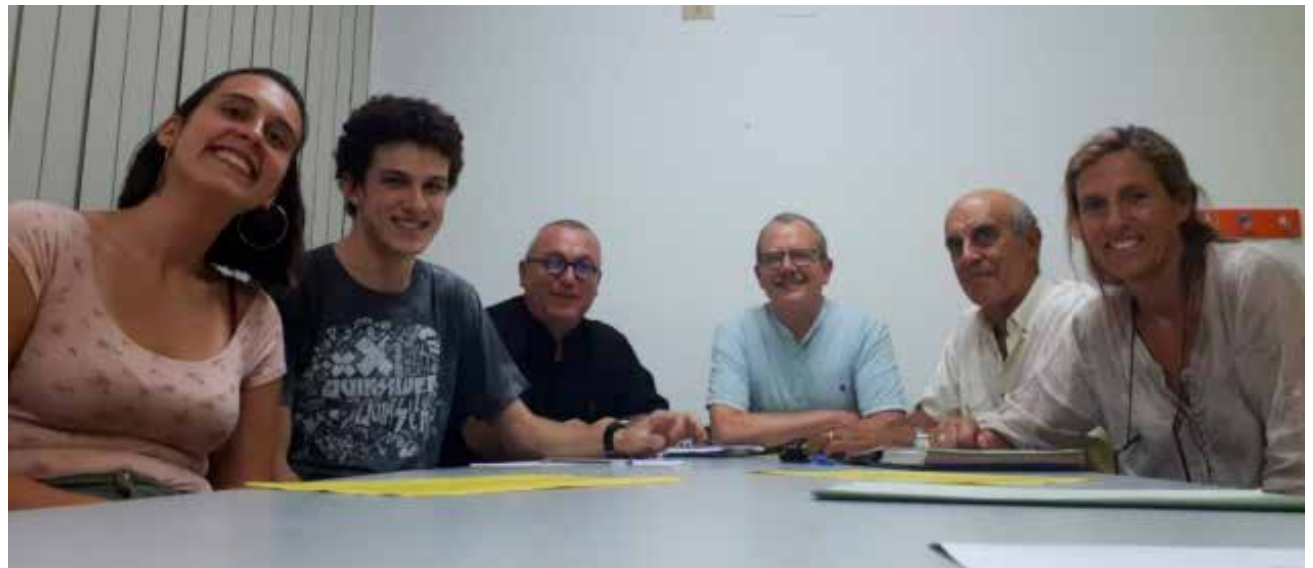
Si bé els espais tindran capacitat per a més de cinquanta persones, Folguera creu que “no s'ocuparan íntegrament, ja que hi haurà una rotació de persones, i no serà un espai de ‘llits calents’”. Es tractarà d'un fluir temporal de persones.

L'acollida, l'ADN de la parròquia

“Ens semblava una pena tenir aquests espais que s'estaven degradant”. I per més que la parròquia durant aquests anys hagi cuidat i mantingut aquests espais calien millores urgents i alguns canvis necessaris pel projecte d'acollida. Les obres, que van

començar el mes de juliol, ja estan molt avançades, tot i que ara manquen alguns canvis tècnics que han fet paraitzar el ritme de construcció i que neguitegen alhora els membres de la parròquia que ja voldrien que el projecte d'acollida s'hagués iniciat al mes de setembre. El projecte d'acollida, que gestionarà la fundació Cepaim, acollirà migrants en trànsit, migrants de primera acollida que rebran una socialització i unes eines necessàries per tirar endavant.

El conveni, que s'ha signat per a un període temporal de sis mesos, va en la línia d'una

parròquia d'acollida, tal com **va demanar el papa Francesc** l'any 2015. Tot i aquesta crida, Folguera recorda que l'acollida forma part de l'ADN de la parròquia Abraham. "La crida del Papa ens va animar encara més a continuar lluitant per l'ús dels espais en desús, però també el Pla Diocesà actual que convida a obrir portes, sortir enfora i a fer coses". Com a parròquia que va ser Centre

Interreligiós durant els Jocs Olímpics, alberga també la Mare de Déu de l'Acollida, una rèplica de l'original que es troba al Museu Diocesà de Barcelona.

Ara amb les obres de manteniment i actualització de l'edifici annex Càritas tindrà un nou espai per a donar-li els usos que més es necessitin després dels sis mesos d'aco-

llida a migrants. "Estem molt contents de poder donar per fi un ús social i que coincideixi amb la celebració dels vint-i-cinc anys de vida de la parròquia Abraham de Barcelona".

GLÒRIA BARRETE -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Teresa Pujal: “La recerca dels joves és un estímul per a la vida religiosa”

Els uns escolten, reben i acullen. Les altres, ofereixen allò que tenen. Són joves en època universitària i monges clarisses. Per primera vegada el **monestir de Reus** ha convocat una pregària conjunta entre aquests dos mons que tenen moltes coses per compartir.

Fins a quinze joves van acudir a la cita del dia 20 d'octubre. Hi van trobar un espai de silenci i de reflexió. Una pregària amb cants repetitius, entorn de l'evangeli i davant l'altar de l'església del monestir. I una estona també per compartir, al voltant d'una taula. Què motiva aquests nois i noies a entrar en un monestir un divendres al vespre?

“Crec que busquen un espai de silenci i fer experiència de Déu”, explica la germana **Teresa Pujal**. A diferència del que alguns

adults puguin pensar, “els joves estan molt predisposats a escoltar, a deixar que ell parli”. I tenen interès en saber “com connectar més amb Jesús”.

La convocatòria la van fer a les deu parròquies que hi ha a la ciutat i també van fer córrer la veu entre les escoles religioses. La catequista de la parròquia de Sant Joan Baptista les va ajudar a orientar la proposta: calia convocar-los tard, a quarts de nou del vespre, i oferir alguna cosa per picar i facilitar la conversa.

“No va ser difícil connectar”, apunta Pujal. Les germanes de la comunitat també han viscut aquest encontre amb joves com una oportunitat: “Aquesta experiència ens aporta veure l'actitud de recerca d'aquests joves, que és un estímul per a la vida religiosa”.

Arribar allà on les mans no arriben

Pujal valora la predisposició per la pregària que va detectar en els joves. La pregària juga un paper fonamental al dia a dia del monestir. La comunitat es reuneix fins a sis vegades al llarg del dia per a aquesta trobada amb Déu.

“A partir de la pregària arribem allà on les nostres mans no poden arribar. No saps

com la pregària pot irradiar i potser estàs ajudant a que d'altres també coneguin a Jesús”, explica.

Curiosament, la germana Teresa Pujal, mentre estudiava Filologia catalana a Barcelona, va formar part d'un grup de pregària universitari, junt amb la germana que actualment és l'abadessa del monestir de Reus, **Núria Viñas**. El de Reus és un dels

vuit monestirs que la Federació de la Immaculada Concepció de Clarisses tenen a Catalunya, Castelló i Menorca.

Els mateixos joves participants han demanat de repetir l'experiència. I per primavera tornaran al monestir a pregar de nou amb les monges clarisses.

LAURA MOR -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Joan Rigol: “La democràcia és un projecte de convivència”

Contra el desprestigi de la política, més sentit de comunitat. És el mestratge de **Jacques Maritain** heretat per **Joan Rigol**. El recull en el llibre que acaba de publicar Viena Edicions i la Fundació Joan Maragall amb el títol *Restaurar la política. A propòsit de Jacques Maritain*.

“Aquest llibre és una reflexió de la política des del punt de vista de ser cristià”, explica l'autor. Per a ell “la democràcia és un projecte de convivència”. I “per ser cristià dins la política ha d'haver-hi una actitud personal de compromís”. Això té més sentit per a Rigol que no pas “convertir-se en un grup de pressió”.

El francès Maritain va viure un context històric, polític i social molt diferent del nostre, a cavall de les dues guerres mundials. Joan Rigol, acompanyat del pare **Manel**

Pousa i del president **Artur Mas**, van fer l'exercici d'actualitzar el seu pensament durant la presentació que va tenir lloc dimecres a la Casa del Llibre de Barcelona.

Creativitat i llibertat

Segons Rigol, un punt central del seu pensament és l'intent de desenvolupar un humanisme teocèntric. És a dir: “La persona està feta per transcendir-se a ella mateixa”. Rigol va reivindicar “la llibertat com a capacitat creativa”, així com la necessitat d'aterrar els valors humanístics en la concreció quotidiana. En paraules de Maritain: “El polític s'ha d'embrutar les mans però no el cor”.

En l'exercici d'actualitzar Jacques Maritain, Rigol s'ha preguntat: “Com anem a Catalunya com a comunitat humana?”. Davant dels que parlen de “fractura social”, ha diferenciat els que se'n preocupen dels que “en

parlen perquè en realitat desitgen que hi hagi fractura". Per a Rigol "la bipolarització no és negativa"; però sí que ho és "perdre el sentit institucional". Com el fet d'afeblir el Parlament de Catalunya com a "estructura de diàleg". "Si volem convertir la democràcia només en el compliment d'una llei perquè no xoquem els uns amb els altres, estem fent de la democràcia en un codi de circulació", ha criticat Rigol.

En el procés d'emancipació política de Catalunya, Rigol ha reivindicat "la màxima transversalitat possible". Com a polític entén que "la força de la gent és la societat civil". I que el projecte que defensa passa per "una comunitat el més humanitzada possible". A favor d'aquesta construcció comunitària apunta quatre eixos clau de mobilització: evitar la marginació, fomentar l'emprenedoria, establir un pacte per l'educació i d'entesa cultural. "Si som un poble no ha d'haver-hi cap català a la cuneta", ha subratllat.

"Que mai em tanqui als altres"

"Aquest llibre m'ha reincorporat en l'evangeli i en el sentit de la meva fe". El sacer-

dot i activista social i polític Manel Pousa va estudiar a França els anys seixanta, on va conèixer Maritain. Amb la seva intervenció ha recuperat la pregària 'Acollir el germà'. Considera que "expressa el sentit de Maritain i dels existencialistes". El text situa la dificultat d'obrir-se a l'alteritat: "Senyor, com em fatiguen els altres, com em fatiguen tots aquells que m'has donat per germans". I reconeix les "ganes de tan-

car-me en el cercle meu íntim, del grup d'amics, d'aquells que he comprès d'entrada i m'han comprès aviat". Per això resa "que mai em tanqui als altres". Pousa diu que aquesta pregària "acostuma a ser un dels meus salms perquè retrata la meva situació actual".

Des del compromís del cristià, Pousa explica que quan li van demanar formar part de

la llista de Junts pel sí -“de forma decorativa”, puntualitza- “alguns companys em van dir que els havia decepcionat”. Home de carrer, Pousa ha apuntat la seva preocupació per “la pedagogia i l’educar”. I ha alertat de “no caure en la paraula fàcil ni en la demagògia”.

“El sentit profund de l’acció i el sacrifici”

Per la seva banda, el president Artur Mas ha agraït la publicació del llibre de Rigol i l’ha definit com “una lectura tranquil·la i il·luminadora”. Mas ha criticat l’excés de partidisme, de “curt terminisme”, d’hipocresia i de cinisme. Són “massa presents a la vida pública”, ha constatat. Com a contrapunt ha dit: “És una grandesa que la

gent s’empoderi d’un projecte col·lectiu”. Del que passa a casa nostra ha aplaudit “el sentit profund que determinada gent està demostrant de l’acció i del sacrifici”. Així, Mas considera que “davant del dèficit, les mancances i misèries conegudes, aquestes grandeses ens fan més forts”.

“Malgrat les enormes contradiccions, mediocritats, contrasentits i misèries em declaro un optimista sobre el progrés de la humanitat”, va dir en obrir la seva intervenció. Mas va apuntar la dificultat de practicar la coherència entre la paraula i els fets. Com fer-hi front? “En la llum intermitent de la consciència, que és com un far que orienta, hi ha la manera de re-

soldre aquestes contradiccions inherents a la política i a la condició humana”, ha conclòs.

L’acte, presentat per **Josep Maria Carbonell**, president de la **Fundació Joan Maragall**, ha comptat amb la presència de **Jordi Pujol, Núria de Gispert, Antoni Matasch, Jaume Dantí, Pere Fàbregues, Josep Maria Jubany, David Jou, Enric Puig, Montserrat Coll, Eduard Sala i Jaume Angelats** entre d’altres.

Homenatge a Jaume Botey

“La lluita civil passa per a creació de consciència.” “Ens van voler enterrar i no sabem que érem llavor.” “Amb la lògica d’allò petit aturarem el globalisme sense ànima.” “Adaptar-se a la realitat pot ser una excusa per no lluitar per transformar-la”. Aquestes frases i moltes altres d’entre les seves es van poder escoltar divendres dia 18 al Casinet d’Hostafrancs, en l’homenatge que es va retre a Jaume Botey, organitzat per la Casa de Solidaritat per Nicaragua, l’Escola Pia, Cristianisme i Justícia, Cristianisme al segle XXI i moltes altres institucions i associacions. Una sala plena de gom a gom.

CRISTIANISME AL SEGLE XXI | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El que ens ha deixat Sant Óscar Romero

Barcelona ha celebrat la canonització del bisbe Óscar Romero a l’Església de Santa Anna, temple que acull també unes relíquies del sant proclamant aquest 14 d’octubre. La celebració va ser una mirada al que aporta avui la vida de Romero amb els testimonis d’Arcadi Oliveras, de Justícia i Pau, i de Gerardo Pisarello, primer tinent d’alcalde de l’Ajuntament de Barcelona. El jesuïta Paco Xammar, promotor dels Comitès Óscar Romero, va moderar la conversa a la qual finalment no va poder ser present sor Lucía Caram. La lluita contra les desigualtats i l’espiritualitat que va impulsar Romero són dos dels elements ben vius.

JORDI LLISTERRI –CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El campanar de la catedral de Girona, en realitat virtual

Les noves tecnologies permeten apropar-nos a elements llunyans o poc accessibles i, d’aquesta manera, posar-los a l’abast del públic interessat. Una d’aquestes aproximacions virtuals s’acaba de realitzar amb l’espai culminant del campanar de la Catedral de Girona: la sala de les campanes i el cupulí de l’àngel. L’empresa 360totalweb ha capturat aquests espais amb tecnologia làser per tal de mostrar-los tal com són i viure’ls com si hom fos allà. Aquesta experiència es pot viure en Realitat Virtual i també en qualsevol altre tipus de dispositiu que tingui connexió al internet.

BISBAT GIRONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

“Sinodejant” al bisbat de Sant Feliu

La meva vivència personal de l'actual Sínode de bisbes va començar fa uns quants mesos, quan es va anunciar el tema i en vam respondre el qüestionari previ. Aquests dies d'octubre, la Delegació de joventut de la meva diòcesi, Sant Feliu, ens ha anat llançant missatges sobre el començament i el desenvolupament del plenari. Destacaria la trobada “Sinodejant” de divendres 19. Una petita representació de joves del bisbat ens vam reunir a Sant Vicenç dels Horts per compartir una breu estona de pregària amb el bisbe Agustí Cortés, i per recórrer a peu des d'allà fins a Sant Boi la vora el riu Llobregat, acompanyats pel nostre delegat de joventut, mossèn Carles Muñiz.

I. SEGURA/BISBAT SANT FELIU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Salle Comtal obre les portes per mostrar el seu patrimoni

El centre barceloní participarà en el 48h Open House Barcelona, que té els seus orígens l'any 1992 a Londres i que va arribar a Barcelona l'any 2000. L'objectiu, sense ànim de lucre, és promoure, conèixer i gaudir del patrimoni arquitectònic de la ciutat. Enguany, a Barcelona, hi participen més de 200 edificis repartits per tota la ciutat. El festival se celebrarà al llarg d'aquest dissabte i diumenge 27 i 28 d'octubre. Pel que fa a La Salle Comtal, serà diumenge, 28, quan obrirà les seves portes d'11 a 14 hores i de 15 a 18 hores. Una visita guiada que anirà a càrrec d'alumnes voluntaris de 6è, acompanyats per pares, mares i professors del centre.

LA SALLE | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Universitat de Barcelona homenatja Xavier Melgarejo

Destacat especialista en el model educatiu finlandès, va ser membre de la comissió tècnica del Programa de millora i innovació en la formació inicial de mestres (MIF), impulsat per la Generalitat de Catalunya i les universitats catalanes que tenen ensenyaments en aquest àmbit. La Universitat de Barcelona va acollir dimarts 16 l'acte de presentació de les conclusions dels cinc anys d'accions vinculades al MIF. I en aquest marc es va homenatjar la figura de Melgarejo, traspassat a principis del 2017, i que va exercir la docència i l'orientació psicopedagògica al Col·legi Claret de Barcelona, a més de ser-ne director de 2003 a 2013.

CLARETIANES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La jove "oient" al Sínode: seria bonic que votessin les monges
Dg, 21/10/2018 | Vatican Insider

Una nova ruta ignasiana per Manresa pretén difondre el projecte 2022
Dg, 21/10/2018 | Regió 7

Bisbe Pardo: "Atraure els joves és una qüestió que ens manca"
Dc, 24/10/2018 | El Punt Avui

Manresa clourà la capitalitat cultural amb un espectacle de llum i música dins la Seu
Dc, 24/10/2018 | Regió 7

Arribada de les primeres famílies de refugiats a Andorra
Dj, 25/10/2018 | ARA Andorra

22 països de la UE sancionen les ofenses a sentiments religiosos, segons un informe d'Advocats Cristians
Dj, 25/10/2018 | La Vanguardia

L'Aragó reclama una altra peça del monestir de Sixena que és al jutjat de Saragossa
Dv, 26/10/2018 | Ara

El retaule de Sant Feliu, com era abans
Dv, 26/10/2018 | El Punt Avui

Dilluns 29 d'octubre

- Xavier Melloni, Josep Maria Esquirol i Teresa Guardans presenten 'Panikkar per Panikkar'. 18:30 h a la Biblioteca Jaume Fuster. Barcelona
- Quan la Fi esdevé Origen, amb Armand Puig i Tàrrach. 19 h. Organitza Fundació Orfeo Català-Palau de la Música. Petit Palau - Palau de la Música Catalana. Barcelona
- Inauguració d'Ars Viva. 20 h. Basílica de Santa Maria del Mar. Barcelona.

Dimarts 30 d'octubre

- Formació on line: la Britannica Academic. 10 h. Biblioteca Episcopal de Barcelona.
- L'univers simbòlic de les arts sufis, amb Halil Bárcena. 19 h. Centre Cívic Navas. Barcelona.
- L'ús dels espais públics, a la Sala Beckett. 19 h. Sala Beckett. Barcelona.
- Presentació de 'Contra els absoluts', amb Joan-Carles Mèlich i Ignasi Moreta. 19:30 h.

- Llibreria La Central. Barcelona.
- La dona a l'Islam. Dolors Bramon a Roda de Berà. 19:30 h. Organitza També hi som. Casino Municipal de Roda de Berà. Roda de Berà.
 - Llibres Sapiencials, a Igualada. De 20 a 21 h. Organitza Arxiprestat Anoia-Segarra. Amb Jaume Angelats. Locals parroquials de Santa Maria d'Igualada.

Dimecres 31 d'octubre

- Raimon Panikkar: Perspectiva filosòfica (anthropos). 19 h. Auditori de la Fundació Joan Maragall. Barcelona
- Vida i missatge de Raimon Panikkar, amb Jesús Sans, a Badalona. 20 h. Sala del Carme de la Comunitat dels Carmelites Descalços. Barcelona.

Dijous 1 de novembre

- Raimon Panikkar, viure l'aventura intercultural, a Manresa. Del 1 al 18 de novembre. Biblioteca del Casino. Manresa.

- Exercicis de Mes, a Manresa. Del 1 al 30 de novembre. Organitza Cova de Sant Ignasi. Intervindrà Josep M. Bullich sj. Cova de Sant Ignasi. Manresa
- Natura & Espiritualitat: viure la tardor. Del 1 al 4 de novembre. Organitza Casa d'Espiritualitat del Miracle. Intervindran Toni Pou, Assumpció Ros i Ramon Ribera-Mariné. Casa d'Espiritualitat del Miracle.

Divendres 2 de novembre

- Jornades Raimon Panikkar a Manresa. Fins el 3 de novembre. 19 a 30 h. Organitza Vivàrium Minorisa, Grup de Diàleg Interreligiós de Manresa, Xarxa de Manresa. Casal de les Escodines de Manresa. Manresa.

Dissabte 3 de novembre

- Cap de setmana per agnòstics a Montserrat. 3 i 4 de novembre.
- Dissabtes de pregària contemplativa, a Manresa. 10:30 a 17:30 h. Cova de Sant Ignasi. Manresa.

- Visita al Monestir de Sant Daniel de Girona. De 10 a 12:30 h. Monestir de Sant Daniel. Girona.
- Oratori musical Episcopus. 18 h. La Seu de Manresa.
- "El no-temps de l'instant present", amb Montse Castellà i Jordi Palou-Loverdos. 19 h. Cotxeres del Palau Robert. Barcelona.
- 150 anys de culte protestant a Barcelona. 19 h. Església Protestant Betel + Sant Pau. Barcelona.

Diumenge 4 de novembre

- Lídia Pujol a Sant Miquel de Cruïlles. 11 h. Organitza Consell Comarcal del Baix Empordà. Monestir de Sant Miquel de Cruïlles. Sant Miquel de Cruïlles.
- El monestir de Pedralbes. Història i art. 11:30 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- Murals divins a Pedralbes. 12:30 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.

Vedruna Immaculada
@ImmaVedruna

Una nutrida assistència ha escoltat la @vickibernadet parlar de prevenció i detecció d'abusos sexuals a la infància. Ha destacat la necessitat d'educar en la confiança. Ens ha recomanat una xerrada TED on ella en parla youtu.be/Gqw0lQc1mRw

13:39 - 25 d'oct. de 2018

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

El 50è aniversari de #JEBellvitge comença de la millor forma ow.ly/PVio30mkX6M

4:55 - 23 d'oct. de 2018

JP Justícia i Pau
@JusticialPau

Avui participem en el #DiaDiversitat2018 amb el nostre joc de rol "Esclaus del mòbil. Vides en joc" per sensibilitzar joves sobre l'#RDC, el nostre consum i els #ConflictMinerals

4:02 - 22 d'oct. de 2018

Consell Joventut BCN, Espallove La Fontana, Dia de la Diversitat i 2 més

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Amb la col·locació del cinquè nivell de la torre de Joan, les quatre torres dels Evangelistes estan igualades. A partir d'ara, creixeran simultàniament #enconstruccióSF #capal2026

0:47 - 26 d'oct. de 2018

Escola Pia Catalunya
@escolapiacat

La frase #SUMMEM de la setmana

1:01 - 24 d'oct. de 2018

Solidaridad SJD
@solidaridadSJD

Quina il·lusió! ❤️ Ha arribat el dia... INSCRIPCIONS OBERTES per la @magiclineSJD 2019! A quina us sumareu? Enguany tindrà lloc a València, Barcelona i Mallorca! 🇪🇸 Fes equip i participa a la #MagicLine Sant Joan de Déu, molt més que una caminada! bit.ly/2PpAyWk

3:33 - 25 d'oct. de 2018

Papa Francesc
@PapaFrancesc

.@Pontifex: "Aquest Sínode vol ser senyal d'una Església que de debò es posa a escoltar i que no sempre té una resposta prefabricada" #Synod2018

13:49 - 24 d'oct. de 2018

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Avui hem signat el conveni de col·laboració @UManresa #FUB @uvic_ucc @EscolesFEDAC per potenciar la innovació pedagògica.

4:49 - 26 d'oct. de 2018

La Salle Catalunya
@LaSalleCat

A l'acte de lliurament del Premi La Salle Catalunya d'Educació, Loubna, alumne premiada de Batxillerat ens ha explicat breument el seu treball "Les dues cares de l'adopció, la Kafala i l'Islam" Ens ha emocionat: "No és la sang ni el part qui et fa pare o mare, sinó el cor"

15:15 - 20 d'oct. de 2018

Resum en paper de la setmana. Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat
Catalunya Religió és una iniciativa de l'Associació Cercle d'Estudis Conciliars

Director: Jordi Llisterra i Boix.

Junta directiva: Eduard Ibañez, Carles Armengol, Manel Manonelles.

Redacció: Joan B. Galí, Laura Mor Iriarte i Glòria Barrete Vélez.

Consell de Redacció: Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Alba Sabaté.

Adreça: Carrer dels Lledó 11, 08002 de Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

